

Cercetări privind fauna de crisomelide (Coleoptera: Chrysomelidae) din municipiul Craiova și împrejurimi

Aurelian Leonardo ILIE

Summary

Studies on the leaf-beetle family (Coleoptera: Chrysomelidae) in the Craiova town and neighbourhood (Southern Rumania)

In this paper, species list of leaf-beetles collected in the Craiova area (Southern Rumania, during 1998-2001 is presented. Some ecological considerations are also given.

Cuvinte cheie / Keyword: leaf – beetle family, Craiova town.

Introducere

Cercetarea coleopterelor crisomelide din zona Craiova sub diferite aspecte, are o deosebită importanță din punct de vedere teoretic și practic, datorită puternicei influențe antropice exercitate asupra naturii din acest teritoriu cât și din punct de vedere economic, numeroase specii fiind dăunătoare în agricultură și silvicultură.

Material și metode

Datele privind fauna de crisomelide din această zonă până în prezent sunt extrem de rare (KONNERTH - IONESCU 1961, BOBĂRNAC 1974, ILIE & CHIMIȘLIU, 2000). Studiile au fost realizate în perioada 1998 - 2001 și au cuprins diferite biotopuri din municipiul Craiova (Parcul N. Romanescu, Grădina Botanică, Balta Craioviței) cât și din împrejurimi (pădurile de la Bucovăț, Leamna, Lunca Jiului, haldele de cenușă de la Ișalnița). Colectarea am realizat-o în primul rând cu fileul entomologic prin procedeul denumit „cosire” care a fost completată cu observații și colectări manuale. Am utilizat nomenclatura din lucrarea autorilor KIPPENBERG & DOBERL, 1994.

Rezultate și discuții

În perioada analizată am identificat un număr de 95 specii aparținând la 37 genuri și 8 subfamilii. Redau în continuare lista speciilor colectate precum și locul de colectare. Speciile asterate sunt menționate pentru prima dată în fauna Olteniei.

Subfamilia Criocerinae LATREILLE, 1807

Oulema melanopus LINNAEUS, 1761 - foarte comună în toate punctele studiate;

Lema cyanella LINNAEUS, 1758 - Bucovăț;

Crioceris 12-punctata LINNAEUS, 1758 - Craiova (Grădina Botanică);

Lilioceris lili SCOPOLI, 1763 - Craiova (Grădina Botanică, Parc, Balta Craioviței);

Lilioceris merdigera LINNAEUS, 1758 - Bucovăț.

Subfamilia Clytrinae KIRBY, 1837

Labidostomis longimana LINNAEUS, 1761 - Craiova (Parc), Bucovăț;

Lachnaia sexpunctata Scopoli, 1763 - Ișalnița;

Clytra laeviuscula RATZEBURG, 1837 - Craiova (Parc);

Smaragdina salicina SCOPOLI, 1763 - Craiova (Parc, Grădina Botanică);

Smaragdina aurita LINNAEUS, 1767 - Bucovăț;

Smaragdina affinis ILLIGER, 1794 * - Craiova (Parc);

Smaragdina xanthaspis GERMAR, 1824 - Craiova (Parc), Bucovăț.

Subfamilia Cryptocephalinae GYLLENHAL, 1813

Pachybrachys fimbriolatus SUFFRIAN, 1848 * - Craiova (Parc);

Cryptocephalus (Cryptocephalus) octacosmus BEDEL, 1891 - foarte comună în punctele studiate;

Cryptocephalus (Cryptocephalus) flavipes FABRICIUS, 1781 - Craiova (Parc);

Cryptocephalus (Cryptocephalus) marginatus FABRICIUS, 1781 - Bucovăț, Leamna;

Cryptocephalus (Burlinius) ocellatus DRAPIEZ, 1819 - Craiova (Parc);

Cryptocephalus (Cryptocephalus) aureolus SUFFRIAN, 1847 - foarte comună în punctele studiate;

Cryptocephalus (Cryptocephalus) moraei LINNAEUS, 1758 - foarte comună în punctele studiate;

Cryptocephalus (Burlinius) labiatus LINNAEUS, 1761 * - Craiova (Parc);

Cryptocephalus (Cryptocephalus) hypochoeridis LINNAEUS, 1758 - Bucovăț;

Cryptocephalus (Cryptocephalus) bipunctatus LINNAEUS, 1758 - foarte comună în punctele studiate;

Cryptocephalus (Burlinius) bilineatus LINNAEUS, 1767 * - Craiova (Parc);

Cryptocephalus (Cryptocephalus) vittatus FABRICIUS, 1775 - Craiova (Parc).

Subfamilia Chrysomelidae LATREILLE, 1802

Leptinotarsa decemlineata SAY, 1824 - foarte răspândită în punctele studiate;

Chrysolina (Minckia) oricalcia MULLER, 1776 * - Craiova (Parc);

Chrysolina (Stichoptera) sanguinolenta LINNAEUS, 1758 - Craiova (Parc),
Bucovăț;

Chrysolina (Fastuolina) fastuosa SCOPOLI, 1763 - foarte răspândită în punctele
studiate;

Chrysolina (Menthastriella) herbacea DUFTSCHIMID, 1825 - foarte răspândită
în punctele studiate;

Chrysolina (Erythrochrysa) polita LINNAEUS, 1758 - Craiova (Parc), Leamna;

Chrysolina (Ovostoma) olivieri olivieri BEDEL, 1892 - Craiova (Parc, Grădina
Botanică), Bucovăț;

Chrysolina (Colaphosoma) sturmi WESTHOFF, 1882 - Craiova (Parc),
Bucovăț;

Chrysolina (Stichoptera) gypsophilae KUSTER, 1845 - Craiova (Parc);

Chrysolina (Synerga) coerulans SCRIBA, 1791 - Craiova (Grădina Botanică);

Chrysolina (Craspeda) limbata limbata FABRICIUS, 1775 - Craiova (Parc);

Chrysolina (Chrysomorpha) cerealis cerealis LINNAEUS, 1767 - Bucovăț;

Chrysolina (Chalcoidea) marginata LINNAEUS, 1758 - Craiova (Parc);

Colaphus sophiae SCHALLER, 1783 - Craiova (Parc, Grădina Botanică);

Gastrophysa polygona LINNAEUS, 1758 - foarte răspândită în punctele studi-
ate;

Gastrophysa viridula DE GEER, 1775 - Bucovăț;

Phaedon (Neophaedon) pyritosus ROSSI, 1792 - Craiova (Parc, Grădina
Botanică);

Phaedon (Phaedon) laevigatus DUFTSCHIMID, 1825 - Craiova (Parc);

Hydrothassa marginella LINNAEUS, 1758 * - Craiova (Parc);

Hydrothassa glabra HERBST, 1783 * - Craiova (Parc, Balta Craioviței);

Prasocuris junci BRAHM, 1790* - Craiova (Grădina Botanică);

Plagioderma versicolora LAICHARTING, 1781 - Craiova (Parc) ;

Chrysomela (Strickerus) 20 - punctata SCOPOLI, 1763 - Bucovăț;

Chrysomela (Chrysomela) populi LINNAEUS, 1758 - Craiova (Parc, Grădina
Botanică), Bucovăț;

Chrysomela (Chrysomela) tremulae FABRICIUS, 1787 - Leamna;

Gonioctena (Spartoxena) fornicata BRUGGEMANN, 1873 - Craiova (Parc,
Grădina Botanică);

Phratora (Phratora) vitellinae LINNAEUS, 1758 - Craiova (Parc);

Entomoscelis adonidis PALLAS, 1771 -- Craiova (Grădina Botanică).

Subfamilia Galerucinae LATREILLE, 1802

Galeruca (Eumarhopa) rufa GERMAR, 1824- Craiova (Parc);

Galeruca (Galeruca) tanacetii LINNAEUS, 1758 - foarte răspândită în punctele studiate;

Galeruca (Galeruca) pomonae SCOPOLI, 1763 - Bucovăț;

Phyllobrotica adusta CREUTZER, 1799 - Craiova (Parc), Bucovăț;

Luperus xanthopoda SCHRANK, 1781 - Craiova (Parc), Bucovăț.

Subfamilia Alticinae KUTSCHERA, 1859

Phyllotreta cruciferae GOEZE, 1777* - Craiova (Parc);

Phyllotreta nemorum LINNAEUS, 1758 - foarte răspândită în punctele studiate;

Phyllotreta atra FABRICIUS, 1775 - foarte răspândită în punctele studiate;

Phyllotreta aerea MARSHAM, 1802* - Craiova (Parc), Bucovăț;

Aphthona semicyanea ALLARD, 1859* - Craiova (Parc);

Aphthona lacertosa ROSENHAUER, 1847* - Craiova (Parc);

Aphthona vestustula KUTSCHERA, 1861* - Craiova (Grădina Botanică, Balta Craioviței);

Longitarsus (Longitarsus) brisouti HEIKERTINGER, 1912* - Craiova (Parc);

Longitarsus (Longitarsus) lateripunctatus (ROSENHAUER, 1856) *personatus* WEISE, 1893* - Craiova (Parc, Grădina Botanică);

Longitarsus (Longitarsus) lycopi FOUDRAS, 1860* - Craiova (Grădina Botanică);

Longitarsus (Testergus) anchusae PAYKULL, 1799 - Craiova (Parc, Grădina Botanică);

Longitarsus (Longitarsus) jacobaeae WATERHOUSE, 1858* - Craiova (Parc, Balta Craioviței), Bucovăț;

Longitarsus (Longitarsus) longipennis KUTSCHERA, 1863* - Craiova (Parc), Bucovăț;

Longitarsus (Longitarsus) nigrofasciatus GOEZE, 1777* - Craiova (Parc);

Longitarsus (Longitarsus) suturellus DUFTSCHMID, 1825 (*ab. limbalis* KOLBE)* - Craiova (Grădina Botanică);

Altica oleracea LINNAEUS, 1758 - Craiova (Parc);

Asiolestia ferruginea SCOPOLI, 1763 - Bucovăț;

Asiolestia impressa FABRICIUS, 1801* - Craiova (Parc);

Crepidodera aurata MARSHAM, 1802 - Craiova (Parc, Grădina Botanică);

Crepidodera nitidula LINNAEUS, 1758* - Craiova (Balta Craioviței);

Crepidodera lamina BEDEL, 1901 (*ab. cuprea* WEISE)* - Craiova (Parc);

Podagrica fuscicornis fuscicornis LINNAEUS, 1767 - foarte răspândită în punctele studiate;

Podagrica menetriesi FALDERMAN, 1837 (*ab. csepelensis* CSIKI)* - Craiova (Parc);

Podagrica malvae malvae ILLIGER, 1807 (*ab. aenescens* WEISE) - * - Craiova

(Parc);

Chaetocnema (Tlanoma) tibialis ILLIGER, 1807- Craiova (Parc, Grădina Botanică);

Chaetocnema (Tlanoma) semicoerulea KOCH, 1803 - Craiova (Grădina Botanică);

Chaetocnema (Tlanoma) concinna MARSHAM, 1802 * - Craiova (Balta Craioviței);

Dibolia (Eudibolia) schillingi LETZNER, 1847* - Craiova (Parc);

Dibolia (Dibolia) timida ILLIGER, 1807 * - Craiova (Grădina Botanică);

Psylliodes (Psylliodes) chrysocephala LINNAEUS, 1758 și *ab. erythrocephala* LINNAEUS - Craiova (Parc);

Psylliodes (Psylliodes) attenuata KOCH, 1803 și *ab. coerulea* KRAL * - Craiova (Parc), Bucovăț.

Subfamilia Hispinae GYLLENHAL, 1813

Hispella atra LINNAEUS, 1767 - Craiova (Parc), Bucovăț.

Subfamilia Cassidinae GYLLENHAL, 1813

Hypocassida subferruginea SCHRANK, 1776 - foarte răspândită în punctele studiate;

Cassida (Odontionycha) viridis LINNAEUS, 1758 - Craiova (Parc, Grădina Botanică);

Cassida (Cassida) seladonia GYLLENHAL, 1827 * - Bucovăț;

Cassida (Cassida) vibex LINNAEUS, 1767 - Craiova (Parc);

Cassida (Pseudocassida) murreae LINNAEUS, 1767 - Craiova (Parc);

Cassida (Cassidulella) nobilis LINNAEUS, 1758 - Craiova (Grădina Botanică);

Din totalul speciilor analizate, un număr de 30 specii sunt semnalate pentru prima dată în fauna Olteniei iar 5 dintre acestea sunt considerate relativ rare sau mai puțin întâlnite în fauna României: *Smaragdina affinis* ILLIGER, *Prasocuris junci* BRAHM, *Phyllotreta aerea* MARSHAM, *Crepidodera lamina* BEDEL, *Hispella atra* LINNAEUS, *Cassida seladonia* GYLLENHAL.

Un număr de 11 specii sunt foarte dăunătoare culturilor agricole iar 6 specii sunt dăunători de seamă ai pepinierelor silvice.

Din punct de vedere ecologic, datorita marii diversități specifice din parcul Nicolae Romanescu, am realizat o dinamică sezonieră a acestora în anul 2001 (Tabelul 1). Colectarea am realizat-o o dată la 2 săptămâni în perioada 1 aprilie - 15 septembrie, într-o pajiște situată la periferia acestuia, caracterizată printr-o vegetație bogată și variată.

Tabelul / Table 1

Dinamica sezonieră a speciilor de crisamelide din parcul N. Romanescu în anul 2001 (original)

Seasonal dynamics of the leaf-beetle species in the N. Romanescu park în 2001 (original)

Specia	Luna					
	IV	V	VI	VII	VIII	IX
<i>Oulema melanopus</i> LINNAEUS	+	+				
<i>Labidostomis longimana</i> LINNAEUS		+	+	+		
<i>Pachybrachys fimbriolatus</i> SUFFRIAN			+	+		
<i>Cryptocephalus octacosmus</i> BEDEL			+	+		
<i>Cryptocephalus flavipes</i> FABRICIUS			+	+		
<i>Cryptocephalus ocellatus</i> DRAPIEZ		+				
<i>Cryptocephalus moraei</i> LINNAEUS			+	+		
<i>Cryptocephalus labiatus</i> LINNAEUS				+		
<i>Colaphus sophiae</i> SCHALLER	+	+	+			
<i>Gastrophysa polygoni</i> LINNAEUS	+	+				
<i>Gonioctena fornicata</i> BRUGGEMANN	+		+	+		
<i>Galeruca tanacetii</i> LINNAEUS	+	+				
<i>Luperus xanthopoda</i> SCHRANK		+	+	+	+	+
<i>Phyllotreta cruciferae</i> GOEZE		+	+			
<i>Phyllotreta nemorum</i> LINNAEUS		+				
<i>Phyllotreta aerea</i> MARSHAM		+	+		+	
<i>Phyllotreta atra</i> FABRICIUS				+		
<i>Aphthona semicyanea</i> ALLARD		+	+			
<i>Aphthona lacertosa</i> ROSENHAUER		+	+			
<i>Longitarsus brisouti</i> HEIKERTINGER		+	+			
<i>Longitarsus lateripunctatus personatus</i> WEISE		+	+			
<i>Longitarsus anchusae</i> PAYKULL	+	+				
<i>Longitarsus jacobaeae</i> WATERHOUSE	+	+				
<i>Longitarsus longipennis</i> KUTSCHERA			+			+
<i>Longitarsus nigrofasciatus</i> GOEZE		+	+	+		
<i>Altica oleracea</i> LINNAEUS		+	+			
<i>Asiorestia impressa</i> FABRICIUS		+	+			
<i>Podagrica menetriesi</i> FALDERMAN (ab. <i>csepelensis</i> CSIKI)		+	+			+
<i>Podagrica malvae malvae</i> ILLIGER (ab. <i>aenescens</i> WEISE)		+	+	+	+	

Specia	Luna					
	IV	V	VI	VII	VIII	IX
<i>Chaetocnema tibialis</i> ILLIGER		+	+			
<i>Dibolia schillingi</i> LETZNER		+	+			
<i>Psylliodes chrysocephala</i> LINNAEUS	+	+	+			
ab. <i>erythrocephala</i> LINNAEUS				+		
<i>Psylliodes attenuata</i> KOCH		+	+	+		
ab. <i>coerulea</i> KRAL				+		
<i>Hispella atra</i> LINNAEUS				+		
<i>Hypocassida subferruginea</i> SCHRANK		+	+	+		
<i>Cassida murraea</i> LINNAEUS				+		

Din analiza acestui tabel se poate constata că dinamica sezonieră a crisomelidelor din teritoriul cercetat corespunde în general perioadei de activitate (zbor) indicate în literatura de specialitate iar eventualele absențe în anumite luni se pot explica fie prin prezența altor stadii de dezvoltare decât cel adult, fie prin existența unui număr redus de exemplare și migrarea acestora în teritoriile învecinate ex. - *Cryptocephalus ocellatus* DRAPIEZ, *Phyllotreta aerea* MARSHAM; prin pătrunderea accidentală a unor specii în teritoriul analizat ex. *Phyllotreta cruciferae* GOEZE, *Cassida murraea* LINNAEUS, *Hispella atra* LINNAEUS; intrarea în diapauză estivală sau prin timpul nefavorabil din perioada de colectare (vânt, ploi).

Concluzii

Fauna de crisomelide din zona Craiova, pe baza cercetărilor efectuate în perioada 1998-2001, este compusă din 95 specii aparținând la 8 subfamilii. Dintre acestea 30 specii sunt semnalate pentru prima dată în fauna Olteniei iar 5 specii sunt considerate relativ rare pentru fauna României.

BIBLIOGRAFIE

- BOBĂRNAC B. 1974. Contribuții la studiul familiei Chrysomelidae (Ord. Coleoptera) în Oltenia. St. și Com Muz. Șt. Nat. Bacău: 23-30.
- ILIE A. L. & CHIMIȘLIU C. 2000. Catalogul speciilor de Chrysomelidae (Coleoptera, Insecta) din colecția Muzeului Olteniei Craiova. Bul. Inf. Soc. Lepid rom **10** (1-2): 153 - 158.
- ILIE A. L. 2000. Contribuții la cunoașterea subfamiliilor Donaciinae, Criocerinae,

Clytrinae, Eumolpinae, Galerucinae (Coleoptera: Chrysomelidae) din Oltenia. Bul. Inf. Soc. Lepid rom **11** (1-4): 133-138.

KONNERTH-IONESCU A. 1963. Halticinae recordered from Romania till 1961. Trav. Mus. Hist Nat "Gr. Antipa", **4**: 251 - 267.

KIPPENBERG H. & DOBERL M. 1994. Familie Chrysomelidae în Lohse G.A., Lucht W.H. : Die Kafer Mitteleuropas, 3 Supplementband, Goecke & Evers, Krefeld: 17 - 141.

Aurelian Leonardo ILIE
Str. Elena Teodorini Nr. 14
RO-1100, Craiova

Received: 18.03.2002

Accepted: 24.03.2002

Printed: 25.06.2002